

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
BIURO PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 461 60 51, fax +48 22 461 60 02
www.mrpips.gov.pl; www.niepelnosprawni.gov.pl; e-mail: mrpips@gov.pl

---

BON.V.053.18.2018.MW

Warszawa, dnia 6 września 2018 r.

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach* (Dz. U. z 2018 r., poz. 870) w związku z petycją z dnia 6 maja 2018 r. w sprawie wsparcia rodzin z dziećmi urodzonymi z wadami rozwojowymi, proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Mając na uwadze sytuację rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi rząd systematycznie wprowadza konkretne rozwiązania ustawowe oraz wdraża programy mające na celu poprawę sytuacji rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

4 listopada 2016 r. przyjęto ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. 2016 poz. 1860), a 20 grudnia 2016 r. uchwałę nr 160 Rady Ministrów ustanawiającą program kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem” (M. P. 2016 poz. 1250). Przyjęte regulacje zwiększyły lub wprowadziły nowe wsparcie dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powiklanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu oraz dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym. Wprowadzenie powyższych rozwiązań wynikało z konieczności zapewnienia przez państwo rodzinom w Polsce poczucia bezpieczeństwa, w szczególności gdy może wystąpić sytuacja nieodwracalnego upośledzenia dziecka albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu dziecka

niepełnego

POLEKA
STULECIE OPIEKI
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

oraz pomocy przy wychowaniu tych dzieci. Zwiększone zostało także wsparcie ze środków publicznych dla rodzin wychowujących niepełnosprawne dziecko. Środki te zostały zagwarantowane w budżecie państwa i nie powodują zwiększenia podatków lub zadłużenia.

Rozwój form wsparcia przebiega stopniowo i został rozpisany na poszczególne etapy.

Pierwszy etap programu został zrealizowany ustawą z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją programu „Za życiem” (Dz.U. poz. 1292) i wprowadził następujące zmiany, które dotyczyły:

- stworzenia podstawy prawnej dla nowego programu polityki zdrowotnej, który zapewni wykonanie zadań zawartych w programie „Za Życiem”:
  - o koordynacja opieki neonatologiczno-pediatrycznej na rzecz dzieci;
  - o odżywianie mlekiem kobiecym noworodków i niemowląt;
  - o wczesna rehabilitacja dzieci;
- umożliwienia powstania ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych, których zadaniem będzie wspomaganie rozwoju dzieci, zwłaszcza od momentu wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do czasu podjęcia nauki;
- wsparcia asystentów rodziny w przygotowaniu do pełnienia funkcji koordynatora poradnictwa dla kobiet mających dokument potwierdzający ciążę, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem;
- wprowadzenia możliwości wystąpienia przez rodzinę opiekującą się dzieckiem niepełnosprawnym do miejskiego ośrodka pomocy społecznej o udzielenie wsparcia w realizacji obowiązków domowych w wymiarze 10 godzin tygodniowo;
- udzielenia pomocy uczennicom w ciąży, tak aby mogły kontynuować naukę;
- wspierania powrotu na rynek pracy opiekunów osób niepełnosprawnych;
- zaplanowania rozwoju sieci mieszkań chronionych, w tym wspieranych i treningowych, które mają służyć usamodzielnieniu się osób niepełnosprawnych;

niepodległa

POLENA
STOWARZYSZENIA
NIEPODLEGŁOŚCI

- zwiększenia kwoty dotacji ustalanej przez wojewodę na każdego z uczestników środowiskowego domu samopomocy.

Drugim etapem programu była uchwalona przez Sejm w dniu 10 maja 2018 r. ustawa o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1076). W ramach drugiego etapu najważniejsze zmiany dotyczą stworzenia mechanizmów wsparcia dla rodzin w zakresie, m.in.:

- usług wspierających i rehabilitacyjnych przez prowadzenie zajęć klubowych w warsztatach terapii zajęciowej;
- wprowadzenie prawa do korzystania z elastycznych form organizacji czasu pracy dla rodzica dziecka w fazie prenatalnej w przypadku ciąży powikłanej oraz małżonka kobiety, będącej w takiej ciąży, dla rodzica dziecka u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, dla rodzica dziecka posiadającego odpowiednie zaświadczenie o niepełnosprawności;
- zwiększenie zarówno wymiar zasiłku opiekuńczego z 14 do 30 dni kalendarzowych w ciągu roku oraz rozszerzenie uprawnienia dla dzieci starszych tzn. w wieku pomiędzy 14 a 18 rokiem życia. Nowe rozwiązanie dotyczy dziecka, które posiada znaczny stopień niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Nowe uprawnienia są stosowane także w przypadku porodu lub choroby małżonka ubezpieczonego lub rodzica dziecka, stale opiekujących się dzieckiem, o którym mowa wyżej, jeżeli poród lub choroba uniemożliwia temu małżonkowi lub rodzicowi sprawowanie opieki, oraz w sytuacji pobytu małżonka ubezpieczonego lub rodzica dziecka, stale opiekujących się dzieckiem, w

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODEWRAANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

szpitalu albo innym zakładzie leczniczym podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne;

Na III kw. 2018 r. zaplanowano również zmianę uchwały dot. realizacji Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za Życiem”, tak aby lepiej odpowiadać na potrzeby osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Zostały także wprowadzone nowe rozwiązania w odpowiedzi na protest osób niepełnosprawnych i ich rodzin prowadzony w kwietniu i maju 2018 r. w Sejmie.

Znowelizowano ustawę o rencie socjalnej podwyższając jej kwotę do 1029,80 zł (Dz.U. 2018 poz. 1340), jak również wprowadzono ustawę o szczególnych rozwiązaniach wspierających osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2018 r., poz. 932). Obecnie te osoby będą mogły poza kolejnością korzystać ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz zaopatrywać się w aptece bez kolejki oraz korzystać z ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych bez skierowania. Ponadto zniesiono okresy użytkowania wyrobów medycznych i limity finansowania świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu rehabilitacji leczniczej. Wszystkie te działania są pokrywane z budżetu państwa.

W celu podniesienia jakości życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin została opracowana także mapa drogowa wsparcia budowy systemu ich wsparcia, oparta na trzech filarach. Pierwszym z nich jest Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Drugi to pakiet społecznej odpowiedzialności. Natomiast trzecim filarem jest Program „Dostępność+”.

Najważniejszym i jednocześnie wprowadzającym nowe rozwiązania aspektem mapy drogowej jest Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, który będzie zasilany z dwóch źródeł – z części składki odprowadzanej od wynagrodzeń na Fundusz Pracy oraz z daniny solidarnościowej. Po zmianach składka będzie pobierana w tej samej wysokości, z tym że 2,30% trafi bezpośrednio na przeciwdziałanie bezrobociu, a 0,15% na Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Dzięki temu pomoc osobom niepełnosprawnym zwiększy się o ok. 650 mln zł rocznie. Zasadniczym źródłem finansowania tego Funduszu będzie jednak danina solidarnościowa.

niepodległa

POLSKA
STULSÓWIE DOZYWANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Daninę solidarnościową będą płaciły co roku te osoby fizyczne, których dochody w danym roku podatkowym przekroczą 1 mln zł. Wysokość daniny solidarnościowej wyniesie 4% nadwyżki od tej kwoty. Po raz pierwszy daninę najbogatsi podatnicy zapłacą od dochodów uzyskanych w 2019 r. W efekcie do Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych trafi w 2020 r. około 1,15 mld zł. Razem z częścią składki na Fundusz Pracy rząd przeznaczy w ramach Funduszu kwotę około 1,8 mld zł.

Obecnie prowadzone są prace legislacyjne związane z wprowadzeniem Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Przedstawione wyżej instrumenty przyczynią się niewątpliwie do zwiększenia wsparcia, a przez to do podwyższenia jakości życia dzieci urodzonych z wadami rozwojowymi i osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870) sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR
Biura Pełnomocnika Rządu
do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Michał PalczarSKI

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI